

Tarptautinę apsaugą Lietuvos Respublikoje gavusių asmenų teisės į šeimos susijungimą teisinis reglamentavimas

Pagal šiuo metu galiojančią LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ redakciją, **papildomą apsaugą ir pabėgėlio statusą** Lietuvos Respublikoje gavę asmenys **turi teisę į šeimos susijungimą**.

Šeimos susijungimas LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ yra apibrėžiamas kaip Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančio užsieniečio, kuris nėra Europos Sąjungos pilietis, šeimos narių atvykimas ir gyvenimas Lietuvos Respublikoje, kad būtų išsaugota šeima, nepaisant to, ar šeimos santykiai atsirado prieš atvykstant užsieniečiui, ar jam atvykus¹. **Šeimos nariais** yra laikomi sutuoktinis arba asmuo, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, nepilnamečiai vaikai (įvaikiai), įskaitant sutuoktinio arba asmens, su kuriuo sudaryta registruotos partnerystės sutartis, nepilnamečius vaikus, jeigu jie nesusituokę ir yra priklausomi nuo tėvų, taip pat pirmos eilės tiesiosios aukštutinės linijos giminaičiai, kurie išlaikomi ne mažiau kaip vienerius metus ir negali pasinaudoti kitų šeimos narių, gyvenančių užsienio valstybėje, parama².

Šeimos susijungimo atveju yra išduodamas **leidimas laikinai gyventi** Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimas laikinai gyventi) arba **Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimas gyventi Europos Sąjungoje** (toliau – leidimas nuolat gyventi). Atvejais, kai yra išduodamas leidimas laikinai gyventi, yra apibrėžti LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 43 straipsnyje. Tais atvejais, kai tarptautinę apsaugą Lietuvoje gavęs užsienietis turi leidimą nuolat gyventi, jo nepilnamečiam vaikui, atvykstančiam į Lietuvos Respubliką šeimos susijungimo tikslu, yra išduodamas leidimas nuolat gyventi LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 53 straipsnio 1 dalies 6 punkto pagrindu.

¹ LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 2 str. 27 p.

² LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 2 str. 26 p.

Dėl leidimo gyventi išdavimo užsienietis turi kreiptis į Lietuvos Respublikos **diplomatinę atstovybę** ar **konsulinę įstaigą** užsienyje, o jei užsienietis jau yra teisėtai atvykęs į Lietuvos Respubliką, tuomet jis turi kreiptis į migracijos tarnybą Lietuvoje. Dėl leidimo nuolat gyventi išdavimo galima kreiptis ir tiesiogiai į Migracijos departamentą prie LR VRM³.

Leidimų laikinai gyventi išdavimas

Kreipiantis dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo šeimos susijungimo pagrindu, užsienietis kartu su nustatytos formos prašymu išduoti leidimą laikinai gyventi **turi pateikti:**

1. galiojantį **kelionės dokumentą**;
2. galiojančią Šengeno arba nacionalinę **vizą** (jei dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo kreipiamasi į migracijos tarnybą Lietuvoje);
3. vieną **nuotrauką**, atitinkančią užsieniečio amžių;
4. dokumentus, patvirtinančius **giminystės ryšius** su užsieniečiu, pas kurį atvykstama šeimos susijungimo tikslu;
5. jei leidimą siekia gauti tiesiosios aukštutinės linijos giminaitis – dokumentus, patvirtinančius, kad jie yra **išlaikomi** užsieniečio, pas kurį atvykstama šeimos susijungimo tikslu, **ne mažiau kaip vienerius metus** ir **negali pasinaudoti** kitų šeimos narių, gyvenančių užsienio valstybėje, parama;
6. užsieniečio, pas kurį atvykstama šeimos susijungimo tikslu, **leidimo gyventi** kopija;
7. dokumentą, patvirtinantį, kad užsienietis turi **pakankamai lėšų** ir (ar) gauna reguliarių pajamų (šiuo metu pakankamas lėšų dydis asmeniui yra **300 EUR per mėnesį**, o nepilnamečiam – **150 EUR per mėnesį**. Per metus – 3 600 EUR suaugusiam asmeniui, 1 800 EUR – nepilnamečiam asmeniui);

³ LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 28 str. 2 ir 3 d.; LR vidaus reikalų ministro 2005 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. 1V-329 patvirtinto Dokumentų leidimų laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje gauti pateikimo ir leidimų laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo, keitimo, panaikinimo, taip pat įvertinimo, ar santuoka arba registruotos partnerystės sutartis buvo sudaryta arba vaikas buvo įvaikintas tam, kad užsienietis gautų leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, tvarkos aprašo (toliau – Leidimų laikinai gyventi išdavimo aprašas) 5 p.; LR vidaus reikalų ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 1V-445 patvirtinto Dokumentų Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimui gyventi Europos Sąjungoje gauti pateikimo ir Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimų gyventi Europos Sąjungoje užsieniečiams išdavimo, keitimo ir panaikinimo, pragyvento Lietuvos Respublikoje laikotarpio apskaičiavimo, taip pat fiktyvios santuokos sudarymo, fiktyvios registruotos partnerystės bei fiktyvaus įvaikinimo įvertinimo tvarkos aprašo (toliau – Leidimų nuolat gyventi išdavimo aprašas) 6 p.

8. dokumentą, patvirtinantį, kad užsienietis Lietuvos Respublikoje turi **gyvenamąją patalpą** nuosavybės teise arba naudojasi gyvenamąja patalpa nuomos ar panaudos pagrindais;
9. **sveikatos draudimą** patvirtinantį dokumentą, galiojantį užsieniečio buvimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu (minimali sveikatos draudimo suma vienam užsieniečiui šiuo metu yra 20000 LTL (5792,40 EUR)), arba dokumentą, patvirtinantį, kad jis Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo numatytais atvejais yra apdraustas privalomuoju sveikatos draudimu⁴.

Reikalavimai pateikti dokumentus, patvirtinančius, kad užsienietis turi pakankamai lėšų pragyventi Lietuvos Respublikoje, kad turi gyvenamąją patalpą Lietuvos Respublikoje ir turi sveikatos draudimą, galiojantį užsieniečio buvimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu, **netaikomas**, jei užsienietis dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo šeimos susijungimo pagrindu kreipiasi per **3 mėnesius** nuo tarptautinės apsaugos Lietuvos Respublikoje suteikimo užsieniečiui, pas kurį atvykstama šeimos susijungimo tikslu⁵. Šie reikalavimai užsieniečiui taip pat gali būti netaikomi, jei užsienietis, pas kurį atvykstama šeimos susijungimo tikslu, pateikia **rašytinį pareiškimą**, kuriame jis užtikrina, kad jo atvykstantys šeimos nariai atitinka nustatytas sąlygas, ir pateikia dokumentus, patvirtinančius, kad jis turi sau ir savo atvykstantiems šeimos nariams pakankamai lėšų ir (ar) reguliarių pajamų pragyventi Lietuvos Respublikoje ir kad jis turi sau ir savo atvykstantiems šeimos nariams gyvenamąją patalpą Lietuvos Respublikoje⁶.

Prieš pateikdamas prašymą išduoti leidimą laikinai gyventi, užsienietis privalo sumokėti LR Vyriausybės nustatyto dydžio valstybės rinkliavą už prašymo išduoti leidimą laikinai gyventi nagrinėjimą, išskyrus atvejus, kai įstatymų nustatyta tvarka jis yra atleistas nuo valstybės rinkliavos. Šiuo atveju, asmenims iki 16 metų kreipiantis dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo nereikia mokėti valstybės rinkliavos, o asmenims nuo 16 metų reikia sumokėti **86 EUR** valstybės rinkliavą už prašymo

⁴ LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 26 str. 1 d., 40 str. 3 d.; Leidimų laikinai gyventi išdavimo tvarkos aprašo 17 p.; LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. sausio 29 d. įsakymo Nr. A1-22 „Dėl pragyvenimo Lietuvos Respublikoje lėšų dydžio, kuris gali būti laikomas pakankamu pragyventi Lietuvos Respublikoje, užsieniečiui, prašančiam išduoti leidimą gyventi, nustatymo“ 1 p.; LR Vyriausybės 2005 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 230 „Dėl Užsieniečių sveikatos draudimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 8.1 p.

⁵ LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 26 str. 3 d.

⁶ Leidimų laikinai gyventi išdavimo tvarkos aprašo 20-21 p.

nagrinėjimą (už prašymo nagrinėjimą **skubos tvarka** yra mokama **172 EUR** valstybės rinkliava)⁷.

Prašymas išduoti leidimą laikinai gyventi bendra tvarka turi būti išnagrinėtas ir sprendimas dėl jo priimtas ne vėliau kaip **per 4 mėnesius** nuo jo pateikimo migracijos tarnybai ar konsulinei įstaigai dienos, o prašymas išduoti leidimą **skubos tvarka** – ne vėliau kaip **per 2 mėnesius** nuo prašymo pateikimo migracijos tarnybai dienos⁸.

Priėmus sprendimą išduoti užsieniečiui leidimą laikinai gyventi, užsienietis **per 3 mėnesius** nuo sprendimo išduoti leidimą laikinai gyventi priėmimo turi kreiptis į migracijos tarnybą dėl leidimo laikinai gyventi įforminimo⁹.

Leidimui laikinai gyventi įforminti užsienietis privalo sumokėti LR Vyriausybės nustatyto dydžio valstybės rinkliavą už leidimo laikinai gyventi įforminimą, išskyrus atvejus, kai įstatymų nustatyta tvarka jis yra atleistas nuo valstybės rinkliavos. Šiuo atveju, asmenims iki 16 metų kreipiantis dėl leidimo laikinai gyventi įforminimo nereikia mokėti valstybės rinkliavos, o asmenims nuo 16 metų reikia sumokėti **28 EUR** valstybės rinkliavą už leidimo laikinai gyventi įforminimą (už leidimo laikinai gyventi įforminimą skubos tvarka yra mokama **56 EUR** valstybės rinkliava)¹⁰.

Kreipiantis dėl leidimo laikinai gyventi įforminimo kartu su prašymu įforminti leidimą užsienietis **turi pateikti**:

1. galiojantį **kelionės dokumentą**;
2. galiojančią **vizą**, jei jam netaikomas bevizis režimas;
3. **sveikatos draudimą** pagrindžiantį dokumentą, jeigu užsienietis jo nebuvo pateikęs kartu su prašymu išduoti leidimą laikinai gyventi¹¹.

⁷ Leidimų laikinai gyventi išdavimo aprašo 15-16 p.; LR rinkliavų įstatymo 6 str. 7 p.; LR konsulinio mokesčio įstatymo 6 str. 1 d. 16 p.; LR Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ 2.6 p.

⁸ Leidimų laikinai gyventi išdavimo aprašo 48 p.

⁹ LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 34 str. 1 d.; Leidimų laikinai gyventi išdavimo aprašo 103, 106 p.

¹⁰ Leidimų laikinai gyventi išdavimo aprašo 106¹ p.; LR rinkliavų įstatymo 6 str. 7 p.; LR Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ 2.6 p.

¹¹ Leidimų laikinai gyventi išdavimo aprašo 107 p.

Leidimas laikinai gyventi įforminamas bendra tvarka ne vėliau kaip **per 10 darbo dienų**, o skubos tvarka – ne vėliau kaip **per 5 darbo dienas** nuo prašymo įforminti leidimą laikinai gyventi pateikimo migracijos tarnybai dienos¹².

Pažymėtina, jog Lietuvos Respublikos diplomatinei atstovybei ar konsulinei įstaigai užsienyje, Migracijos departamentui ar migracijos tarnybai teikiami užsienyje išduoti dokumentai turi būti **išversti** į lietuvių kalbą, o vertimai turi būti **patvirtinti** teisės aktų nustatyta tvarka. Šeiminius ryšius patvirtinantys dokumentai, išduoti užsienio valstybių institucijų, turi būti **legalizuoti** arba patvirtinti pažyma (Apostille), išskyrus atvejus, kai pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, tarptautines sutartis ar Europos Sąjungos teisės aktus dokumentas neturi būti legalizuotas ar patvirtintas pažyma (Apostille)¹³.

Leidimų nuolat gyventi išdavimas

Kreipiantis dėl leidimo nuolat gyventi išdavimo nepilnamečiam užsieniečiui, kurio tėvai arba vienas iš tėvų turi leidimą nuolat gyventi, kartu su nustatytos formos prašymu išduoti leidimą nuolat gyventi **reikia pateikti**:

1. galiojantį **kelionės dokumentą**;
2. dokumentus, patvirtinančius **giminystės ryšius** su užsieniečiu, pas kurį atvykstama šeimos susijungimo tikslu;
3. užsieniečio, pas kurį atvykstama šeimos susijungimo tikslu, **leidimo nuolat gyventi** kopiją;
4. dokumentą, patvirtinantį, kad turi **pakankamai lėšų** pragyventi Lietuvos Respublikoje ne mažiau nei vienus metus ir (ar) gauna reguliarių pajamų, kurių dydis laikomas pakankamu pragyventi Lietuvos Respublikoje. Kai užsienietis yra išlaikomas šeimos nario, pateikiamas šio šeimos nario įsipareigojimas išlaikyti užsienietį ir dokumentas, patvirtinantis, kad jis turi pakankamai lėšų sau ir užsieniečiui, kuris atvyksta šeimos susijungimo tikslu, pragyventi Lietuvos Respublikoje **ne mažiau nei vienus metus** ir (ar) gauna reguliarių pajamų sau ir užsieniečiui, kuris atvyksta šeimos susijungimo tikslu, pragyventi Lietuvos Respublikoje (šiuo metu pakankamas lėšų dydis asmeniui yra **300 EUR per mėnesį**, o nepilnamečiam – **150 EUR per mėnesį**. Per metus – 3 600 EUR suaugusiam asmeniui, 1 800 EUR – nepilnamečiam asmeniui)¹⁴.

¹² Leidimų laikinai gyventi išdavimo aprašo 106² p.

¹³ Leidimų laikinai gyventi išdavimo aprašo 36-37 p.

¹⁴ LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 26 str. 1 d., 53 str. 3 d.; Leidimų nuolat gyventi išdavimo tvarkos aprašo 13 p.; LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. sausio 29 d. įsakymo

Prieš pateikdamas prašymą išduoti leidimą nuolat gyventi, užsienietis privalo sumokėti LR Vyriausybės nustatyto dydžio valstybės rinkliavą už prašymo išduoti leidimą nuolat gyventi nagrinėjimą, išskyrus atvejus, kai įstatymų nustatyta tvarka jis yra atleistas nuo valstybės rinkliavos. Šiuo atveju, asmenims iki 16 metų kreipiantis dėl leidimo nuolat gyventi išdavimo nereikia mokėti valstybės rinkliavos, o asmenims nuo 16 metų reikia sumokėti **43 EUR** valstybės rinkliavą už prašymo nagrinėjimą (už prašymo nagrinėjimą **skubos tvarka** yra mokama **86 EUR** valstybės rinkliava)¹⁵.

Prašymas išduoti leidimą nuolat gyventi bendra tvarka turi būti išnagrinėtas ir sprendimas dėl jo priimtas ne vėliau kaip **per 4 mėnesius**, o prašymas išduoti leidimą nuolat gyventi **skubos tvarka** – ne vėliau kaip **per 2 mėnesius** nuo prašymo išduoti leidimą nuolat gyventi priėmimo Migracijos departamente ar migracijos tarnyboje dienos¹⁶.

Priėmus sprendimą išduoti užsieniečiui leidimą nuolat gyventi, užsienietis **per 6 mėnesius** nuo sprendimo išduoti leidimą nuolat gyventi priėmimo turi kreiptis į migracijos tarnybą dėl leidimo nuolat gyventi įforminimo¹⁷.

Leidimui nuolat gyventi įforminti užsienietis privalo sumokėti LR Vyriausybės nustatyto dydžio valstybės rinkliavą už leidimo nuolat gyventi įforminimą, išskyrus atvejus, kai įstatymų nustatyta tvarka jis yra atleistas nuo valstybės rinkliavos. Šiuo atveju, asmenims iki 16 metų kreipiantis dėl leidimo nuolat gyventi įforminimo nereikia mokėti valstybės rinkliavos, o asmenims nuo 16 metų reikia sumokėti **28 EUR** valstybės rinkliavą už leidimo nuolat gyventi įforminimą (už leidimo laikinai gyventi įforminimą skubos tvarka yra mokama **56 EUR** valstybės rinkliava)¹⁸.

Nr. A1-22 „Dėl pragyvenimo Lietuvos Respublikoje lėšų dydžio, kuris gali būti laikomas pakankamu pragyventi Lietuvos Respublikoje, užsieniečiui, prašančiam išduoti leidimą gyventi, nustatymo“ 1 p.

¹⁵ Leidimų nuolat gyventi išdavimo aprašo 12 p.; LR rinkliavų įstatymo 6 str. 7 p.; LR konsulinio mokesčio įstatymo 6 str. 1 d. 16 p.; LR Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ 2.8 p.

¹⁶ Leidimų nuolat gyventi išdavimo aprašo 29 p.

¹⁷ LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 34 str. 1 d.; Leidimų laikinai gyventi išdavimo aprašo 103, 106 p.

¹⁸ Leidimų nuolat gyventi išdavimo aprašo 65 p.; LR rinkliavų įstatymo 6 str. 7 p.; LR Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ 2.8 p.

Kreipiantis dėl leidimo nuolat gyventi įforminimo kartu su prašymu įforminti leidimą užsienietis **turi pateikti**:

1. galiojantį **kelionės dokumentą**;
2. **dvi** tapčias užsieniečio amžių atitinkančias **nuotraukas**;
3. **sveikatos draudimą** patvirtinantį dokumentą, kai Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo nustatytais atvejais užsienietis nėra apdraustas privalomuoju sveikatos draudimu¹⁹.

Leidimas nuolat gyventi įforminamas bendra tvarka ne vėliau kaip **per 10 darbo dienų**, o **skubos tvarka** – ne vėliau **kaip per 5 darbo dienas** nuo prašymo įforminti leidimą nuolat gyventi pateikimo migracijos tarnybai dienos²⁰.

Pažymėtina, jog Lietuvos Respublikos diplomatinei atstovybei ar konsulinei įstaigai užsienyje, Migracijos departamentui ar migracijos tarnybai teikiami užsienyje išduoti dokumentai turi būti **išversti** į lietuvių kalbą, o vertimai turi būti **patvirtinti** teisės aktų nustatyta tvarka. Šeiminius ryšius patvirtinantys dokumentai, išduoti užsienio valstybių institucijų, turi būti **legalizuoti** arba patvirtinti pažyma (Apostille), išskyrus atvejus, kai pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, tarptautines sutartis ar Europos Sąjungos teisės aktus dokumentas neturi būti legalizuotas ar patvirtintas pažyma (Apostille)²¹.

Šengeno vizų išdavimas

Užsienietis, norintis gauti Šengeno vizą, turi kreiptis į Lietuvos Respublikos **diplomatinę atstovybę** ar **konsulinę įstaigą** užsienyje²².

Kreipiantis dėl Šengeno vizos išdavimo **reikia pateikti**:

1. nustatytos formos **prašymą** išduoti Šengeno trumpalaikę vizą;
2. galiojantį **kelionės dokumentą**, kurio galiojimo laikas turi būti ne mažiau kaip 3 mėnesiai ilgesnis už prašomos išduoti Šengeno trumpalaikės vizos galiojimo

¹⁹ Leidimų nuolat gyventi išdavimo aprašo 67 p.

²⁰ Leidimų nuolat gyventi išdavimo aprašo 60 p.

²¹ Leidimų nuolat gyventi išdavimo aprašo 22 p.

²² LR įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 21 str. 1 d.

laiką, jame turi būti ne mažiau kaip du tušti puslapiai ir jis turi būti išduotas per pastaruosius 10 metų;

3. vieną spalvotą **nuotrauką**, atitinkančią asmens amžių;
4. galiojantį **sveikatos draudimą**, kurio suma yra 30 000 EUR, patvirtinantį dokumentą;
5. dokumentus, nurodančius **kelionės tikslą**;
6. dokumentus, nurodančius **apgyvendinimo vietą**, arba įrodymą, kad asmuo turi pakankamai lėšų susimokėti už apgyvendinimą;
7. dokumentus, įrodančius, kad asmuo turi **pakankamai pragyvenimo lėšų: 40 EUR** vienai dienai, o turint patvirtintą kvietimą atvykti – **20 EUR** vienai dienai (šis reikalavimas netaikomas nepilnamečiam užsieniečiui, vykstančiam kartu su pilnamečiu šeimos nariu);
8. informaciją, padedančią įvertinti, **ar** asmuo **ketina išvykti** iš valstybių narių teritorijos iki prašomos vizos galiojimo pabaigos²³.

Prieš kreipiantis dėl Šengeno vizos išdavimo, užsienietis turi sumokėti **60 EUR** konsulinį mokestį (vaikams nuo 6 iki 12 metų – **35 EUR**)²⁴.

Sprendimas dėl vizos išdavimo priimamas ne vėliau kaip **per 15 dienų**. Atskirais atvejais šis laikotarpis gali būti pratęstas iki **30 ar 60 dienų**²⁵.

Šengeno vizą bus **atsisakoma** išduoti, jei:

1. užsienietis pateikia netikrą, suklastotą arba padirbtą kelionės dokumentą;
2. užsienietis nepagrindžia numatomo buvimo tikslo ir sąlygų;
3. užsienietis nepateikia įrodymų, kad turi pakankamai pragyvenimo lėšų;
4. užsienietis valstybių narių teritorijoje jau išbuvo 90 dienų per pastarąjį 180 dienų laikotarpį turėdamas vizą;
5. yra asmuo, dėl kurio į Šengeno informacinę sistemą yra įvestas perspėjimas dėl draudimo atvykti ir apsigyventi;

²³ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (toliau – Vizų kodeksas), 10 str. 3 d.; LR vidaus reikalų ministro ir LR užsienio reikalų ministro 2004 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. 1V-280/V-109 patvirtinto Kvietimo patvirtinimo, dokumentų vizai gauti pateikimo, konsultacijų vykdymo, vizos išdavimo ar atsisakymo ją išduoti, jos pratęsimo ar atsisakymo ją pratęsti, jos panaikinimo ir Šengeno vizos atšaukimo, taip pat komercinių tarpininkų akreditavimo ir išorės paslaugų teikėjų pasirinkimo tvarkos aprašo (toliau – Vizų aprašas), 6 p.

²⁴ Vizų kodekso 16 str. 1-2 d.

²⁵ Vizų kodekso 23 str.

6. užsienietis laikomas keliančiu grėsmę kurios nors valstybės narės viešajai tvarkai, vidaus saugumui, visuomenės sveikatai, tarptautiniams santykiams;
7. užsienietis nepateikia įrodymo, kad turi tinkamą galiojantį sveikatos draudimą kelionės metu;
8. kyla pagrįstų abejonų dėl pateiktų dokumentų tikrumo;
9. kyla pagrįstų abejonų, ar užsienietis išvyks iš valstybių narių teritorijos iki baigiantis prašomos išduoti vizos galiojimo laiko pabaigos²⁶.

Kvietimų atvykti tvirtinimas

Asmuo, norintis gauti Šengeno vizą, LR diplomatinei atstovybei ar konsulinei įstaigai gali pateikti Lietuvos Respublikoje gyvenančio asmens patvirtintą kvietimą, kuriuo jis yra kviečiamas atvykti į Lietuvos Respubliką. Turint patvirtintą kvietimą atvykti į Lietuvos Respubliką, reikalaujamas turėti lėšų pragyvenimui dydis yra **20 EUR** vienai dienai (neturint kvietimo – **40 EUR** dienai). Patvirtintas kvietimas taip pat patvirtina asmens, kuris kviečia atvykti, įsipareigojimus pasirūpinti, kad į Lietuvos Respubliką atvykstantis užsienietis būtų tinkamai **apgyvendintas**, bei prireikus **padengti** užsieniečio **grįžimo, išsiuntimo ar gražinimo** į kilmės ar užsienio valstybę, į kurią jis turi teisę vykti, **išlaidas**²⁷.

Kvietimą atvykti į Lietuvos Respubliką **gali pateikti** asmuo, kuris yra:

1. Lietuvos Respublikos pilietis, deklaravęs gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje;
2. užsienietis, turintis galiojantį Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Sąjungoje ir deklaravęs gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje;
3. Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, deklaravęs gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje;
4. užsienietis, turintis galiojantį Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nario leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje arba galiojančią Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo gyventi šalyje kortelę ir deklaravęs gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje;
5. Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės pilietis, deklaravęs gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje²⁸.

Asmuo, norintis pakviesti užsienietį į Lietuvos Respubliką, nustatytos formos prašymą patvirtinti kvietimą turi pateikti savo **deklaruotos gyvenamosios vietos**

²⁶ Vizų kodekso 32 str. 1 d.

²⁷ Vizų aprašo 7, 11 p.

²⁸ Vizų aprašo 13 p.

migracijos tarnybai. Prašymą patvirtinti kvietimą taip pat galima užpildyti ir jį pateikti **elektroniniu būdu** (<https://epis.vrm.lt>)²⁹.

Kreipiantis dėl kvietimo atvykti patvirtinimo, **reikia pateikti:**

1. nustatytos formos **prašymą** patvirtinti kvietimą;
2. galiojantį **asmens dokumentą**;
3. būsto, kuriame bus apgyvendintas atvykstantis užsienietis, **savininko parašu patvirtintas sutikimas**, kad atvykstantis užsienietis apsigyventų jam priklausančiame būste, arba apgyvendinimo paslaugas teikiančios įstaigos (pvz., viešbučio ar nakvynės namų) išduotą dokumentą, patvirtinantį, kad atvykstantis užsienietis bus apgyvendintas³⁰.

Už kvietimo patvirtinimą asmuo, kviečiantis užsienietį atvykti į Lietuvos Respubliką, turi sumokėti **4,90 EUR** valstybės rinkliavą.³¹

Kvietimas atvykti į Lietuvos Respubliką **netvirtinamas**, jeigu kviečiantis atvykti asmuo:

1. nėra deklaravęs gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje;
2. prašo patvirtinti kvietimą užsieniečiui, kuris yra įtrauktas į Užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, nacionalinį sąrašą, arba užsieniečiui, dėl kurio į SIS II yra įvestas perspėjimas dėl draudimo jam atvykti ir apsigyventi;
3. tarpininkauja kitiems asmenims, norintiems, kad užsienietis laikinai atvyktų į Lietuvos Respubliką;
4. pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis³².

Nacionalinės daugartinės vizos išdavimas

Daugartinė nacionalinė viza gali būti išduodama užsieniečiui, pateikusiam prašymą išduoti ar pakeisti leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje³³.

²⁹ Vizų aprašo, 12, 12¹ p.

³⁰ Vizų aprašo 14, 15 p.

³¹ Vizų aprašo 14 p.; LR Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ 2.3 p.

³² Vizų aprašo 19 p.

³³ Vizų aprašo 66.10¹ p.

Užsienietis, būdamas **teisėtai** Lietuvos Respublikos teritorijoje, dokumentus daugkartinėi nacionalinei vizai gauti gali pateikti Vilniaus, Kauno ar Klaipėdos migracijos tarnybai arba Migracijos departamentui³⁴.

Kreipiantis dėl daugkartinės nacionalinės vizos išdavimo, užsienietis vizų tarnybai **turi pateikti:**

1. užpildytą nustatytos formos **prašymą** išduoti nacionalinę vizą;
2. galiojantį **kelionės dokumentą**, išduotą per pastaruosius dešimt metų, kurio galiojimo laikas turi būti ne mažiau kaip 3 mėnesiais ilgesnis už prašomos išduoti vizos galiojimo laiką;
3. vieną 35x45 mm dydžio spalvotą **nuotrauką**;
4. **sveikatos draudimą** patvirtinantį dokumentą, galiojantį užsieniečio buvimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu (minimali sveikatos draudimo suma vienam užsieniečiui šiuo metu yra 20000 LTL (5792,40 EUR));
5. dokumentą, patvirtinantį, kad turi **pakankamai lėšų** ir (ar) gauna reguliarių pajamų pragyventi Lietuvos Respublikoje bei **lėšų grįžti** į kilmės valstybę ar užsienio valstybę, į kurią jis turi teisę vykti (pakankamas pragyvenimo lėšų dydis nepilnamečiam užsieniečiui yra 0,5 minimaliosios mėnesinės algos vienam mėnesiui, t. y. **150 EUR**, kitiems užsieniečiams – 1 minimalioji mėnesinė alga vienam mėnesiui, t. y. **300 EUR**; pakankamas grįžimo lėšų dydis yra 1 minimalioji mėnesinė alga, t. y. **300 EUR**);
6. **kitus papildomus dokumentus**, kurių pareikalauja įgaliotas vizų tarnybos valstybės tarnautojas³⁵.

Kreipiantis dėl daugkartinės nacionalinės vizos išdavimo, užsienietis privalo sumokėti **60 EUR** dydžio valstybės rinkliavą. Asmenims iki 16 metų už daugkartinės nacionalinės vizos išdavimą nereikia mokėti valstybės rinkliavos³⁶.

Nacionalinė viza tuo pagrindu, kad užsienietis yra pateikęs prašymą išduoti ar pakeisti leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, yra išduodama prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje **nagrinėjimo laikotarpiu**, bet ne

³⁴ Vizų aprašo 65 p.

³⁵ Vizų aprašo 73, 74 p.; LR Vyriausybės 2005 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 230 „Dėl Užsieniečių sveikatos draudimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 8.1 p.

³⁶ LR Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ 2.19.2 p.; LR rinkliavų įstatymo 6 str. 7 p.

mažiau kaip 90 dienų³⁷. Sprendimas dėl nacionalinės vizos išdavimo priimamas ne vėliau kaip **per 15 kalendorinių dienų** nuo prašymo ir visų kitų tinkamai įformintų dokumentų pateikimo vizų tarnybai dienos³⁸.

³⁷ Vizų aprašo 67 p.

³⁸ Vizų aprašo 76 p.